

пр. М. Джалиля, 46, г. Набережные Челны, 423800

М. Жәлил пр., 46, Яр Чаллы шәһәре, 423800

Телефон/факс (8552) 70-37-82, tukay@tatar.ru

30.09.24г. № 49/3

На № _____ от _____

КАРАР

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы территориясендә планлаштырылган (күздә тотылган) хужалык һәм башка эшчәнлекнең әйләнә-тирә мохиткә йогынтысын бәяләү буенча ижтимагый фикер алышуларны оештыру һәм уздыру тәртибе турында нигезләмәне раслау хакында

Казан районара табигатьне саклау прокуратурасының 2023 елның 22 декабрдәге 02-07-2023/прдп644 номерлы протестын карап, «Экологик экспертиза турында» 1995 елның 23 ноябрдәге 174-ФЗ номерлы, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 январдагы 7-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законнарга, Россия Федерациясе Табигый ресурслар һәм экология министрлыгының 2020 елның 1 декбрдәге «Әйләнә-тирә мохиткә йогынтыны бәяләү материалларына таләпләрне раслау турында» 999 номерлы боергына таянып, муниципаль берәмлек Советы

КАРАР БИРДЕ:

1. Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы территориясендә планлаштырылган (күздә тотылган) хужалык һәм башка эшчәнлекнең әйләнә-тирә мохиткә йогынтысын бәяләү буенча ижтимагый фикер алышуларны оештыру һәм уздыру тәртибе турында нигезләмәне расларга.

2. «Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы территориясендә күздә тотылган хужалык һәм башка эшчәнлекнең әйләнә-тирә мохиткә йогынтысын бәяләү буенча ижтимагый фикер алышуларны оештыру һәм уздыру тәртибе турында нигезләмәне раслау хакында» Тукай муниципаль районы Советының 2019 елның 29 мартындагы 31/10 номерлы карары үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының рәсми сайтында (tukay.tatarstan.ru) һәм Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында (pravo.tatarstan.ru) урнаштырырга.

4. Әлеге карар үтәлешен контрольдә тотуны законлылык, милли мәсьәләләр һәм халык куркынычсызлыгы буенча даими комиссиягә йөкләргә.

Муниципаль берәмлек Башлыгы
вазыйфаларын башкаручы,
Совет Рәисе урынбасары

Р.И. Закиров

Тукай муниципаль районы Советының
2024 елның 30 сентябрдәгә 49/3
номерлы карарына кушымта

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы территориясендә планлаштырылган (күздә тотылган) хужалык һәм башка эшчәнлекнең әйләнә-тирә мохиткә йогынтысын бәяләү буенча ижтимагый фикер алышуларны оештыру һәм уздыру тәртибе турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы территориясендә планлаштырылган (күздә тотылган) хужалык һәм башка эшчәнлекнең әйләнә-тирә мохиткә йогынтысын бәяләү буенча ижтимагый фикер алышуларны оештыру һәм уздыру тәртибе турында әлеге нигезләмә (алга таба – Нигезләмә) Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы территориясендә күздә тотылган, экология экспертизасы узарга тиешле хужалык һәм башка эшчәнлек һәм аның әйләнә-тирә мохиткә мөмкин булган йогынтысы турында ижтимагый фикер алышуларны оештыру һәм уздыру тәртибен билгели (алга таба – Тәртип).

1.2. Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

- күздә тотылган хужалык һәм башка эшчәнлек – әйләнә-тирә мохиткә турыдан-туры яисә читләтеп йогынты ясый ала торган эшчәнлек;
- заказчы – күздә тотылган эшчәнлек буенча документацияне әлеге эшчәнлек төрөнә куела торган норматив таләпләр нигезендә эзерләү өчен җавап бирүче һәм күздә тотылган эшчәнлек буенча экология һәм дүүләт экспертизасына документация тапшыручы юридик яисә физик зат;
- әйләнә-тирә мохиткә йогынтыны бәяләү эшләрен башкаручы – әйләнә-тирә мохиткә йогынтыны бәяләүне башкаручы физик яки юридик зат (заказчы әйләнә-тирә мохиткә йогынтыны бәяләү эшләрен уздыру хокукын биргән заказчы яки физик (юридик) зат);
- йогынтыны бәяләү буенча тикшеренүләр – йогынтыны бәяләү максатларын гамәлгә ашыру өчен кирәкле мәгълүматны җыю, анализлау һәм документлаштыру;
- әйләнә-тирә мохиткә йогынтыны бәяләү материаллары – күздә тотылган эшчәнлекнең әйләнә-тирә мохиткә йогынтысын бәяләүне уздырганда эзерләнгән һәм күздә тотылган хужалык һәм башка эшчәнлекне нигезли торган, шул исәптән экология экспертизасына тапшырыла торган документациянең бер өлеше булган документлар комплекты;
- күздә тотылган хужалык һәм башка эшчәнлекнең әйләнә-тирә мохиткә йогынтысын бәяләү – күздә тотылган хужалык һәм башка эшчәнлекнең, аны гамәлгә ашыру мөмкинлеге яки мөмкин булмавы турында карар кабул итү максатында, әйләнә-тирә мохиткә йогынтысының турыдан-туры, читләтеп һәм башка нәтижәләрен ачыклау, анализлау һәм исәпкә алу буенча эшчәнлек төре;
- ижтимагый фикер алышулар – әлеге Тәртип һәм күздә тотылган хужалык һәм башка эшчәнлек, аның әйләнә-тирә мохиткә йогынтысы ихтималлыгы турында башка норматив документлар нигезендә жәмәгатьчелеккә хәбәр итүгә юнәлтелгән, жәмәгатьчелекнең катнашуын тәмин итү, йогынтыны бәяләүне уздыру барышында ижтимагый өстенлекләрен ачыклау һәм аларны исәпкә алу максатында үткәрелә торган хужалык һәм башка эшчәнлекнең әйләнә-тирә мохиткә йогынтысын бәяләү буенча ижтимагый фикер алышуларны оештыру һәм уздыру тәртибен билгели торган документ.

- жәмәгатьчелек – мәнфәгатьләренә күздә тотылган хужалык һәм башка эшчәнлек, аның әйләнә-тирә мохиткә мөмкин булган йогынтысы турыдан-туры яисә читләтеп кагылырга мөмкин булган гражданның, аларның берләшмәләре, шул исәптән территорияль үзидарә органнары, юридик затлар;

- экология экспертизасы – экология экспертизасы объектны гәмәлгә ашыруга бәйле рәвештә күздә тотылган хужалык һәм башка эшчәнлекне нигезли торган документларның һәм (яки) документациянең техник регламентларда һәм әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге законнарда билгеләнгән экология таләпләренә туры килүен мондый эшчәнлекнең әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынтысын булдырмау максатында билгеләү.

1.3. Ижтимагый фикер алышулар әйләнә-тирә мохиткә йогынтыны бәяләү процессының аерылгысыз өлеше булып тора һәм түбәндәге максатларда үткәрелә:

- кешенең уңайлы әйләнә-тирә мохиткә хокукларын үтәү;
- кешенең тормыш эшчәнлегенә уңайлы шартлар тәэмин итү;
- жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары хокук ияләренәң законлы хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү;
- планлаштырылган (күздә тотылган) хужалык һәм башка эшчәнлекне гәмәлгә ашырган очракта, әйләнә-тирә мохиткә мөмкин булган тискәре йогынтыларны һәм аларга бәйле социаль, икътисадый һәм башка нәтижәләренә булдырмау (кисәтү) яисә киметү (йомшарту);
- әйләнә-тирә мохиткә йогынтыны бәяләү процессында халыкның төрле төркемнәре мәнфәгатьләрен исәпкә алу һәм ижтимагый өстенлекләренә ачыклау һәм аларны исәпкә алу;
- планлаштырылган (күздә тотылган) хужалык һәм башка эшчәнлекне гәмәлгә ашыру турында карарлар кабул иткәндә ачыклык һәм жаваплылык тәэмин итү;
- бәхәсле мәсьәләләренә иртә ачыклау юлы белән конфликтлыкны киметү.

Ижтимагый фикер алышуларда барлык кызыксынган затлар, шул исәптән: гражданның, ижтимагый оешмалар (берләшмәләр), дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары вәкилләре, экспертлар катнаша ала.

Ижтимагый фикер алышулар процедурасы чаралар комплексын үз эченә ала, шул исәптән: күздә тотылган хужалык һәм башка эшчәнлек турында жәмәгатьчелеккә мәгълүмат житкерү, ижтимагый фикер алышулар үткәрү, жәмәгатьчелекнең искәrmәләрен һәм тәкъдимнәрен жыю һәм анализлау.

Әйләнә-тирә мохиткә йогынтыны бәяләү материалларын эзерләгәндә, жәмәгатьчелекнең катнашуы гәмәлгә ашырылырга мөмкин:

- техник бирем проекты эзерләү этабында;
- әйләнә-тирә мохиткә йогынтыны бәяләү буенча беренчел материаллар буенча фикер алышу этабында.

Жәмәгатьчелек катнашындагы барлык карарлар документаль рәвештә рәсмиләштерелә.

1.4. Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы территориясендә планлаштырылган (күздә тотылган) хужалык һәм башка эшчәнлекнең әйләнә-тирә мохиткә йогынтысын бәяләү буенча ижтимагый фикер алышуларны оештыру һәм уздыру өчен Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының вәкаләтле органы булып Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Башкарма комитетының төзелеш һәм халык яшәешен тәэмин итү бүлегә (алга таба – вәкаләтле орган) тора.

2. Планлаштырылган (күздә тотылган) хужалык һәм башка эшчәнлек буенча ижтимагый фикер алышуларны оештыру һәм уздыру

2.1. Ижтимагый фикер алышулар түбәндәге формаларда уздырыла:

- гади мәгълүмат бирү (хәбәрнамә нигезендә жәмәгатьчелеккә ижтимагый фикер алышу объектынның урнашу урынын күрсәтеп һәм адрес (адреслар) буенча, шул исәптән электрон почта аша искәرمәләр, комментарийлар һәм тәкъдимнәр жыеп хәбәрнамә нигезендә, жәмәгатьчелеккә мәгълүмат бирү);
- сораштыру (урнаштыру урынын күрсәтеп, ижтимагый фикер алышулар объекты, сораштыру кәгазьләре формасында жәмәгатьчелекнең искәرمәләрен, комментарийларын һәм тәкъдимнәрен жыю тәртибе һәм сораштыру беркетмәсен рәсмиләштерү белән танышу өчен жәмәгатьчелеккә мәгълүмат бирү);
- ижтимагый тыңлаулар (ижтимагый фикер алышулар объектын таныштыру өчен урнаштыру урынын, ижтимагый тыңлаулар үткәрү датасын, вакытын һәм урынын күрсәтеп, жәмәгатьчелеккә хәбәр итү, теркәү кәгазьләрен һәм ижтимагый тыңлаулар беркетмәләрен рәсмиләштерү);
- фикер алышу өчен материалларны урнаштыру урынын күрсәтеп һәм искәرمәләр, комментарийлар һәм тәкъдимнәр жыеп (конференция, түгәрәк өстәл, анкеталаштыру, жәмәгатьчелек белән консультацияләр, шулай ук әлеге пунктта күрсәтелгән формаларны берләштерү) ижтимагый фикер алышулар объекты белән танышу һәм ижтимагый фикер алышулар объекты буенча искәرمәләр, комментарийлар һәм тәкъдимнәр алу.

2.2. Ижтимагый фикер алышулар объекты булып техник бирем проекты, шулай ук дәүләт экология экспертизасы объекты һәм (яки) әйләнә-тирә мохиткә йогынтыны бәяләү материалларының беренчел варианты (алга таба – бәяләү материаллары) тора.

2.3. Ижтимагый фикер алышуларның түбәндәге этаплары була:

- хәбәрнамә бирү;
- ижтимагый фикер алышуларны билгеләү турында карар кабул итү;
- ижтимагый фикер алышуларны әзерләү һәм оештыру;
- ижтимагый фикер алышулар үткәрү;
- ижтимагый фикер алышуларга нәтижәләр ясау (планлаштырылган (күздә тотылган) хужалык һәм башка эшчәнлекне гамәлгә ашыру буенча нәтижәләр һәм тәкъдимнәр), беркетмә төзү.

2.4. Ижтимагый фикер алышуларны уздыруның давамлылығы хәбәрнамәдә күрсәтелгән адрес буенча жәмәгатьчелекнең ижтимагый фикер алышулар объектыннан (ижтимагый фикер алышулар объектын урнаштыру) файдалана алуын тәмин иткән көннән алып:

- техник бирем проекты буенча – кимендә 10 календарь көн;
- бәяләүнең беренчел материаллары (яки экологик экспертиза объекты, әйләнә-тирә мохиткә йогынтыны бәяләүнең беренчел материалларын да кертеп) буенча – кимендә 30 календарь көн (ижтимагый тыңлаулар уздыру көннәрен исәпкә алмыйча) тәшкит итә.

2.5. Заказчы Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Башкарма комитетына (алга таба – Башкарма комитет) әйләнә-тирә мохиткә йогынтыны бәяләү материалларын формалаштыру этабына, техник бирем проектына яисә бәяләүнең беренчел материаллары проектына бәйле рәвештә ижтимагый фикер алышулар уздыру турында хәбәрнамә жиберә.

2.6. Хәбәрнамәдә күрсәтелә:

- әйләнә-тирә мохиткә йогынтыны бәяләү буенча эшләрнең заказчысы һәм башкаручысы (исеме – юридик затлар өчен; фамилиясе, исеме һәм атасының исеме (булган очракта) – шәхси эшмәкәрләр өчен; төп дәүләт теркәү номеры (ОГРН) яки шәхси эшмәкәрнең төп дәүләт теркәү номеры (ОГРНИП); юридик затлар һәм шәхси эшмәкәрләр өчен өчен салым түләүченең шәхси номеры (ИНН) ; юридик һәм (яки) фактик адрес – юридик затлар өчен; яшәү урыны адресы – шәхси эшмәкәрләр өчен; контакт мәгълүматы (телефон, электрон почта адресы (булган очракта), факс (булган очракта));
- ижтимагый фикер алышулар оештыру өчен җаваплы җирле үзидарә органының исеме, юридик һәм (яки) фактик адресы, контакт мәгълүматы (телефон һәм электрон почта адресы (булган очракта), факс (булган очракта));
- планлаштырылган (күздә тотылган) хужалык һәм башка эшчәнлек исеме;
- планлаштырылган (күздә тотылган) хужалык һәм башка эшчәнлекнең максаты;
- планлаштырылган (күздә тотылган) хужалык һәм башка эшчәнлекне гамәлгә ашыруның беренчел урыны;
- әйләнә-тирә мохиткә йогынтыны бәяләүне уздыруның планлаштырылган сроклары;
- ижтимагый фикер алышу объектыннан файдалану урыны һәм сроклары;
- ижтимагый фикер алышулар уздыруның фаразланган формасы һәм вакыты, шул исәптән искәртмәләр һәм тәкъдимнәр тапшыру формасы (жәмәгать тыңлаулары формасында ижтимагый фикер алышулар уздырылган очракта, жәмәгать тыңлауларын уздыру датасы, вакыты, урыны күрсәтелә; ижтимагый фикер алышулар сораштыру формасында уздырылган очракта, сораштыру үткәрү сроклары, шулай ук сораштыру кәгазьләрен урнаштыру һәм җыю урыны күрсәтелә (әгәр ул жәмәгать тыңлаулары объектын урнаштыру урыныннан аерылса), шул исәптән электрон рәвештә);
- заказчы (башкаручы) һәм җирле үзидарә органы ягыннан җаваплы затларның контакт мәгълүматлары (телефон һәм электрон почта адресы (булганда));
- заказчы (башкаручы) теләге буенча башка мәгълүмат.

2.7. Башкарма комитет ижтимагый фикер алышулар уздыру турында хәбәрнамәне карый һәм хәбәрнамә теркәлгән көннән алып 14 эш көне эчендә Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Башлыгы ижтимагый фикер алышуларны билгеләү турында яисә ижтимагый фикер алышуларны билгеләүдән дәлилләп баш тарту турында карар кабул итә.

Ижтимагый фикер алышуларны билгеләүдән баш тарту өчен нигез булып заказчының хәбәрнамәдә тулы булмаган һәм (яисә) дөрәс булмаган мәгълүмат бирүе тора.

Ижтимагый фикер алышуларны билгеләү турында карар кабул ителгәннән соң, ижтимагый фикер алышулар уздыру турында хәбәрнамә вәкаләтле органга башкаруга тапшырыла.

2.8. Ижтимагый фикер алышулар уздыру турында карар Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Башлыгы карары белән рәсмиләштерелә, анда күрсәтелә:

- ижтимагый фикер алышулар уздыру датасы, вакыты һәм урыны;
- ижтимагый фикер алышулар уздыру формасы;
- ижтимагый фикер алышулар объекты;
- ижтимагый фикер алышулар объекты белән танышу мөмкин булган дата;
- Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы территориясендә планлаштырылган (күздә тотылган) хужалык һәм башка эшчәнлекнең әйләнә-тирә

мохиткә йогынтысын бәяләү кысаларында үткәрелә торган ижтимагый фикер алышуларны оештыру һәм уздыру комиссиясе турында нигезләмә нигезендә әйләнә-тирә мохиткә йогынтыны бәяләү кысаларында ижтимагый фикер алышуларны оештыру һәм уздыру өчен җаваплы комиссия составы (алга таба – Комиссия);

- танышу өчен ижтимагый фикер алышулар объекты буенча материаллар урнаштыру урыны;

- искәрмәләр һәм тәкъдимнәр бирү өчен адреслар һәм контакт мәгълүматлары.

2.9. Вәкаләтле орган җәмәгатьчелеккә ижтимагый фикер алышулар уздыру турында Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының рәсми сайтында <https://tukay.tatarstan.ru/> веб-адресы буенча ижтимагый фикер алышулар уздыру турында хәбәрнамә урнаштыру юлы белән хәбәр итә.

Ижтимагый фикер алышулар уздыру турында хәбәрнамә җәмәгатьчелекне таныштыру өчен ижтимагый фикер алышулар объектнан файдалану мөмкинлеген тәмин итү датасыннан исәпләнә торган планлаштырылган ижтимагый фикер алышу башланьрга 3 календарь көннән дә соңга калмыйча басылып чыгарга тиеш.

2.10. Өстәмә мәгълүмат бирү вакытлы матбугатта, мәгълүмат стендларында, Интернет мәгълүмат-коммуникация челтәре аша мәгълүмат тарату юлы белән, шулай ук мәгълүмат таратуны тәмин итә торган башка ысуллар белән гамәлгә ашырылырга мөмкин.

2.11. Җәмәгатьчелектән язма искәрмәләр һәм тәкъдимнәр җәмәгатьчелек тәкъдимнәрен һәм искәрмәләрен исәпкә алу журналында кабул ителә һәм теркәлә.

2.12. Җәмәгатьчелекнең искәрмәләре һәм тәкъдимнәре җәмәгать фикер алышулары процедурасын үткәрүнең бөтен чоры дәвамында шул исәптән хәбәрнамәдә күрсәтелгән электрон почта аша да кабул ителергә мөмкин.

3. Җәмәгать тыңлаулары формасында ижтимагый фикер алышулар уздыру тәртибе

3.1. Җәмәгать тыңлаулары формасында ижтимагый фикер алышулар гавами чараны транспорт уңайлылыгында урнашкан махсус билгеләнгән урында уздыруны күздә тотта. Җәмәгать тыңлаулары уздыру чорына бина техник җиһазлар (микрофоннар, тавыш җиһазлары) белән тәмин ителергә тиеш.

3.2. Җәмәгать тыңлаулары җәмәгатьчелекне җәмәгать тыңлаулары темасы буенча материаллар белән алдан таныштыруны күздә тотта.

3.3. Җәмәгать тыңлаулары башланьрга өч көн кала заказчы вәкаләтле органга түбәндәге мәгълүматны тапшыра:

- җәмәгать тыңлаулары темасы буенча докладчылар (өстәмә докладчылар) исемлеге;
- җәмәгатьчелектән килгән искәрмәләргә һәм тәкъдимнәргә гомумиләштерү нигезендә эзерләнгән дәлилле җаваплар.

3.4. Җәмәгать тыңлауларында катнашучыларны теркәү таблица формасында рәсмиләштерелә торган һәм түбәндәгеләрне үз эченә алган теркәү кәгазьләрендә чара башланьрга 30 минут кала башлана:

- а) җәмәгать тыңлаулары объекты исеме;
- б) җәмәгать тыңлауларын үткәрү датасы, урыны;
- в) җәмәгать тыңлауларында катнашучының теркәү номеры;
- г) җәмәгать тыңлауларында катнашучының фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта);

- д) адрес, телефон (физик затлар өчен – яшәу урыны адресы һәм телефон, оешмалар вәкилләре өчен – урнашу урыны адресы һәм оешма телефоны);
- е) оешма исеме (оешмалар вәкилләре өчен);
- ж) имза, шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалык (жәмәгать тыңлаулары дистанцион форматта уздырылган очракта имзалар булмый).

Теркәлгәндә жәмәгать тыңлауларында катнашучыга ижтимагый фикер алышуларда катнашучының теркәү картасы бирелә, аның ярдәмендә жәмәгать тыңлауларында катнашучы докладчыга сорау бирә яисә чыгышлар өчен регламентта билгеләнгән вакытта чыгыш ясарга гариза бирә ала. Теркәү картасы ижтимагый фикер алышулар секретарена теркәү һәм аны ижтимагый фикер алышулар рәисенә тапшыру өчен бирелә, ул докладчылар чыгышлары барышында кергән сорауларны игълан итәчәк һәм/яки мөрәжәгать итүчегә чыгышлар өчен регламентта билгеләнгән вакытта чыгыш ясау өчен сүз бирәчәк.

3.5. Зат исеменнән ышанычнамәсез эш итәргә хокуклы затларның оешмалар исеменнән катнашуы мөмкин, башка затларның тиешле оешмаларның мәнфәгатьләрен яклауга ышанычнамәсе булырга тиеш.

3.6. Жәмәгать тыңлауларында катнашучыларны теркәү кәгазе жәмәгать тыңлаулары беркетмәсенә аерылгысыз өлеше булып тора.

3.7. Ижтимагый фикер алышулар рәисе (Комиссия рәисе) заказчы (башкаручы) белән берлектә жәмәгать тыңлауларын үткәрә.

3.8. Ижтимагый фикер алышулар рәисе:

- жәмәгать тыңлауларын ача, үзәң, секретарне һәм жәмәгать тыңлауларында катнашучыларны тәкъдим итә, жәмәгать тыңлауларының темасын һәм көн тәртибен игълан итә;
- жәмәгать тыңлауларында катнашучыларга жәмәгать тыңлауларын уздыру регламентын житкерә;
- теркәлү узган жәмәгать тыңлауларында катнашучылар саны турында хәбәр итә;
- жәмәгать тыңлауларын алып бара, тыңлаулар үткәрү регламентының һәм тәртибенәң үтәләшен күзәтә;
- жәмәгать тыңлауларында тәнәфес игълан итү, шулай ук аны башка көнгә күчерү турында карарлар кабул итә;
- жәмәгать тыңлауларын уздыруны катнашучылар хокукка каршы гамәлләр кылган очракта туктатырга хокуклы;
- регламентны яки жәмәгать тәртибен бозган һәм жәмәгать тыңлауларын оештыручының законлы таләпләренә буйсынмаган затны жәмәгать тыңлаулары урыныннан чыгаруны таләп итәргә хокуклы.

3.9. Жәмәгать тыңлауларында катнашучылар хокуклы:

- жәмәгать тыңлауларын уздыру регламентын үзгәртү турында тәкъдимнәр кертергә;
- докладчыларга сораулар бирергә;
- жәмәгать тыңлаулары объектына карата искәрмәләр, сораулар һәм тәкъдимнәрне телдән һәм (яисә) язма формада тапшырырга;
- регламент белән билгеләнгән вакыт эчендә докладлар һәм чыгыш ясарга;
- жәмәгать тыңлаулары беркетмәсенә кул кую өчен жәмәгатьчелек вәкилләрен тәкъдим итәргә;
- гамәлдәге законнар һәм чара регламенты кысаларында башка гамәлләрне башкарырга.

3.10. Жәмәгать тыңлауларында катнашучылар бурычлы:

- жәмәгать тәртибен һәм жәмәгать тыңлаулары уздыру регламентын үтәргә.

3.11. Жәмәгать тыңлауларында жәмәгать тыңлауларын уздыру беркетмәсенә имза кую өчен гражданнар һәм ижтимагый оешмалар (берләшмәләр) вәкилләре сайланьрга мөмкин.

3.12. Жәмәгать тыңлауларында беркетмә һәм массакүләм мәгълүмат чараларында публикацияләр рәсмиләштерү максатыннан, барлык чыгышлар һәм фикер алышуларның аудио һәм видеоязмасы башкарылырга мөмкин.

3.13. Жәмәгать тыңлаулары формасында ижтимагый фикер алышулар тәмамланганнан соң, 5 эш көне эчендә жәмәгать тыңлаулары беркетмәсе төзелә, анда түбәндәгеләр күрсәтелә:

- жәмәгать тыңлаулары объекты;
- жәмәгать тыңлауларын үткәру датасы, урыны һәм вакыты турында жәмәгатьчелеккә мәгълүмат бирү ысулы;
- жәмәгать фикер алышуы объекты буенча материаллардан жәмәгатьчелеккә файдалану мөмкинлеген урыны (шул исәптән заказчы карары буенча Интернет челтәрендә) һәм вакыты, ләкин жәмәгать тыңлаулары уздырыла торган көнгә кадәр кимендә 20 календарь көн кала һәм жәмәгать тыңлаулары уздырылган көннән соң 10 календарь көн;
- жәмәгать тыңлауларын үткәру датасы, вакыты һәм урыны;
- жәмәгать тыңлауларында катнашучыларның гомуми саны;
- жәмәгать тыңлауларында фикер алышына торган сораулар;
- жәмәгатьчелек һәм заказчы (башкаручы) арасында каршылыклар предметы (ул булган очракта);
- жәмәгатьчелек фикерен исәпкә алуны детальләштерүче башка мәгълүмат.

3.14. Беркетмә вәкаләтле орган тарафыннан рәсмиләштерелә һәм ижтимагый фикер алышулар рәисе, заказчы (башкаручы), жәмәгатьчелек вәкилләре тарафыннан имзалана.

3.15. Жәмәгать тыңлаулары нәтижәләре турында мәгълүмат (беркетмә) Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының рәсми сайтында <https://tukay.tatarstan.ru/> веб-адресы буенча урнаштырыла.

3.16. Жәмәгать тыңлаулары беркетмәсе әйләнә-тирә мохиткә йогынтыны бәяләү материаллары составына керә.

4. Сораштыру формасында ижтимагый фикер алышулар уздыру тәртибе

4.1. Ижтимагый фикер алышуларга чыгарылган материалларга карата искәртмәләренә һәм тәкъдимнәренә кабул итү һәм таныштыру кимендә 30 календарь көндә (сораштыру үткәру вакытына кадәр кимендә 10 календарь көн кала һәм сораштыру үткәру вакытыннан кимендә 10 календарь көн) гамәлгә ашырыла.

4.2. Сораштыруны үткәру вакыты 10 календарь көн тәшкит итә.

4.3. Сораштыру ижтимагый фикер алышуларына чыгарылган материалларны урнаштыру адресы буенча яисә ижтимагый фикер алышулар уздыру турында хәбәрнамәдә күрсәтелгән башка адрес буенча сораштыру кәгазьләрен жыю юлы белән, шулай ук ижтимагый фикер алышулар уздыру турында хәбәрнамәдә күрсәтелгән электрон почта адресы буенча сораштыру кәгазьләрен жыю юлы белән үткәрелә.

4.4. Сораштыру кәгазьләрендә сорауларның формулировкалары төгәл һәм ачык булырга һәм аларны төрлечә аңлату мөмкинлегенә юл куймаска, шулай ук

ижтимагый фикер алышуларга чыгарыла торган мәсьәләнең асылы буенча булырга тиеш.

4.5. Сораштыру кәгазендә аны тутыру тәртибе турында аңлатмалар булырга тиеш.

4.6. Сораштыруда территориясендә хужалык эшчәнлегә планлаштырылган (күздә тотылган) Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районында яшәүчеләр генә катнаша ала.

4.7. Сораштыру кәгазе сораштырылучы (сораштыруны дистанцион форматта уздыру очракларыннан тыш), заказчы (башкаручы) вәкиле һәм ижтимагый фикер алышулар секретаре тарафыннан тутырыла һәм имзалана.

4.8. Сораштыру тәмамланганнан соң, комиссия әгъзалары сораштыру нәтижәләрен сораштыру кәгазьләрендәге (жәмәгатьчелектән кергән искәrmәләрне һәм тәкъдимнәрне исәпкә алу журналындагы) күрсәткечләрне эшкәртү юлы белән санийлар һәм сораштыру тәмамланганнан соң, 5 эш көне эчендә беркетмә төзиләр, анда түбәндәге күрсәткечләр күрсәтелә:

- сораштыру объекты;
- сораштыру үткәргәндә тәкъдим ителә торган сорауның формулировкасы;
- сораштыруны үткәру сроклары, сораштыру кәгазьләрен урнаштыру һәм жыю урыны турында жәмәгатьчелеккә мәгълүмат бирү ысулы, шул исәптән электрон рәвештә;
- алынган сораштыру кәгазьләренең саны;
- гамәлгә яраксыз дип танылган сораштыру кәгазьләренең саны;
- сораштыру нәтижәләре, куелган мәсьәләләргә өстәмә позицияләрне, ижтимагый фикер алышулар объекты буенча ачыкланган кисәтүләрне, тәкъдимнәрне һәм комментарийларны да кертеп.

Заказчы (башкаручы) вәкиле һәм ижтимагый фикер алышулар секретаре тамгалары (имзалары) булмаган билгесез үрнәктәге сораштыру кәгазьләре, шулай ук дәүләт экология экспертизасы объектына карата сораштыруда катнашучыларның фикерен төгәл билгеләү мөмкин булмаган сораштыру кәгазьләре гамәлгә яраксыз дип таныла.

4.9. Сораштыру беркетмәсенә ижтимагый фикер алышулар рәисе һәм заказчы (башкаручы) вәкиле имза куя, сораштыру кәгазьләре беркетмәгә теркәлә.

4.10. Уздырылган сораштыру нәтижәләре турында мәгълүмат Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының рәсми сайтында <https://tukay.tatarstan.ru/> веб-адрес буенча урнаштыру юлы белән жәмәгатьчелеккә житкерелә.

4.11. Сораштыру беркетмәсе әйләнә-тирә мохиткә йогынтыны бәяләү материаллары составына керә.

4.12. Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Башлыгы ижтимагый фикер алышуларны башка формаларда (жәмәгать тыңлаулары яисә сораштыру формасында түгел) билгеләү турында карар кабул иткәндә, аларны үткәру тәртибе Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Башлыгы карары белән билгеләнә.